

תת"ע 2309/04/20 - מדינת ישראל נגד אפוסטו רמוס ויורל

בית משפט השלום לתעבורה באשדוד

תת"ע 2309-04-20 מדינת ישראל נ' אפוסטו רמוס ויורל
תיק חיצוני: 90514023846

בפני
מאשימה
נגד
נאשמים
החלטה

כבוד השופטת בכירה רבקה שורץ
מדינת ישראל
אפוסטו רמוס ויורל

בפני בקשה לחיוב המדינה בהוצאות ההגנה לפי סעיף 80 לחוק העונשין.

למבקש יוחסה עבירה של נהיגה במהירות מופרזת בניגוד לתקנה 54(א) לתקנות התעבורה.

כתב האישום בוטל ביום 24.8.20, בהסכמה.

במסגרת עתירה להוצאות טוען ב"כ הנאשם, כי הסכמתו נמסרה טלפונית לב"כ המאשימה תוך שהוא שומר לעצמו זכות לטעון לענין הוצאות, ומכאן הבקשה.

עמדת ב"כ הנאשם :

ב"כ הנאשם סבור כי יש לפסוק לנאשם "פיצוי" בשל כך שנגרר מאור יהודה לבית המשפט באשדוד, הוצאות שכ"ט עורך דין ועוגמת נפש מרובה.

בעוד נטען כי זהותו של המבקש נגנבה על ידי עו"ד ולדמיר מסיוק שכנגדו הגיש תלונה במשטרה.

ב"כ המבקש ציין כי על שם המבקש נרשמו 16 רכבים ע"י צד ג' שגנב את זהותו, ועל כן סבר כי העביר הנשוא התיק דנן קשורה לאחד הרכבים שנרשמו על שמו.

למעשה רק בדיון התברר לב"כ הנאשם כי מדובר ברכב מחברת השכרה.

ב"כ המבקש סבור כי היה על המאשימה לערוך בירור נוסף עם חברת ההשכרה על מנת לוודא את זהות הנהג ברכב בעת ביצוע העבירה, עוד בטרם הגשת כתב אישום.

לטענת ב"כ המבקש התנהלות זו של המאשימה השיתה על המשיב תשלום שכר טרחה, עוגמת נפש, הפסד ימי עבודה של המבקש ושל רעייתו. עוד טען כי הנאשם גרר לבית המשפט לשוא וכי התעלמות המאשימה מטענותיו לפיהן לא ייתכן שהוא החזיק ברכב או נהג בו ביום ביצוע העבירה גרמו לו תחושה של חוסר נוחות, עלבון השפלה ועוגמת נפש ממשית.

עמדת המאשימה:

ב"כ המאשימה התנגדה להטלת הוצאות וטענה, כי הדוח הוסב ע"י המאשימה על שם הנאשם על בסיס הסכם ה/ שכירות רכב מחברת השכרה ואין רלוונטיות לטענה בדבר גניבת זהות במקרה דנן.

ב"כ הנאשם לא עיין בחומר הראיות קודם לדיון ורק בדיון שתקיים ב- 10.8.20 התברר לו לראשונה כי הרכב בו בוצעה העבירה שייך לחברת ההשכרה וכי הנאשם החזיק בו תקופה מסוימת על פי חוזה שכירות.

לאור טיעוניו של ב"כ הנאשם לענין גניבת זהות ביקשה ב"כ המאשימה מב"כ הנאשם כי יעביר לעיונה פרטים הנוגעים לגניבת הזהות על מנת שתוכל לגבש את עמדתה לגבי המשך ההליך.

המאשימה טוענת כי על אף שב"כ הנאשם לא הציג מסמך כלשהו לענין התלונה הנוגעת לגניבת הזהות, בדקה מצידה המסמכים על בסיסם בוצעה ההסבה, הודיעה על חזרתה מהאישום בהזדמנות ראשונה, עוד בטרם ההקראה, זאת על סמך דברי ב"כ הנאשם על מנת למנוע נזק ואף שלא ערכה ברור מול קצין הבטיחות על מועד החזרת הרכב בפועל.

המאשימה גורסת כי אם ב"כ הנאשם היה פונה אליה קודם הדיון טענותיו היו נבדקות וניתן היה לחסוך הגעתו לדיון.

עוד ציינה המאשימה כי ניסיונה להידבר עם ב"כ הנאשם על עמדתו עובר לשעת הדיון, נתקלה בחוסר נכונות.

באשר להיקף ההוצאות הנדרש טענה המאשימה כי ב"כ המבקש צירף פירוט שכ"ט אשר כלל שירותים נוספים שקיבל המבקש בגין תיקי הוצאה לפועל ותלונות שהוגשו למשטרה.

בנסיבות הענין ומאחר שבסופו של דבר לא התקיימו דיונים נוספים למועד המענה ומאחר שהמאשימה חזרה בה מהאישום, סבורה היא כי אין מקום להיענות לבקשה להטלת הוצאות.

דין

המסגרת הנורמטיבית היא סעיף 80 לחוק העונשין.

הדרישה המקדמית לזכות בפיצוי לפי **סעיף 80 לחוק העונשין**, היא כי נאשם יזוכה מן האישום נגדו או כי כתב האישום יבוטל.

הדרישה השנייה מציבה בפני המבקש שתי **עילות סף חלופיות**, למתן פיצוי:

הראשונה - כי בית המשפט נוכח שלא היה יסוד לאשמה,

והשנייה - כי קיימות נסיבות אחרות המצדיקות פיצוי.

על בית המשפט לאזן בין אינטרסים נוגדים: מחד הנזק שנגרם לנאשם בעקבות ההליך הפלילי שנכפה עליו ומאידך, האינטרס הציבורי שרשויות אכיפת החוק יבצעו תפקידם באופן ענייני וללא מורא.

העילה הראשונה "שלא היה יסוד לאשמה", צרה ודווקנית ביותר, אשר הטוען לקיומה צריך להוכיח מצב קיצוני של אי סבירות בולטת בהעמדתו לדין.

התערבות בית המשפט בשיקול הדעת הרחב של הרשויות התביעה בדבר הערכת חומר הראיות שבידם, תעשה באופן מצומצם, ובמקרים בהם הדבר נעשה באופן בלתי סביר בעליל או קיצוני [רע"פ 4121/09 שגיא נ' מ"י, הרכב הש': א. רובנשטיין, ס. גובראן, ח. מלצר, 2.3.11].

החלופה השנייה של "נסיבות אחרות המצדיקות זאת" הינה חלופה גמישה יותר במתכוון, שנועדה לאפשר לשופט מרחב שיקול דעת בפסיקת הפיצויים.

בע"פ 5097/10 **גל בוגנים נ' מ"י**, הש', מ'. נאור, ח'. מלצר, י.עמית (23.7.12) נקבע כי במסגרת העילה השנייה בית המשפט אמור להפעיל סמכותו בגישה רחבה בשים לב לזכויות הבסיס החוקתיות המעוגנות בחוק יסוד כבוד האדם וחירותו ולשינויים הפרשניים המתחייבים ממנו.

בגדר העילה על בית המשפט להסתכל על ההליך כולו במבט על ובצורה כוללת (מפנה לפרשת דבש, בעמ' 91 , וכן ל ע"פ 1442/12 פלוני נ. מדינת ישראל (26.02.13).

" העילה השנייה שיש בה כדי לזכות נאשם שזוכה בפיצוי והחזר הוצאות היא "עילת מסגרת ועשויה היא לפרוש עצמה על פני מרחבים עד אופק" [עיין ע"פ 5097/10 גל בוגנים נ' מ"י, הש', מ'. נאור, ח'. מלצר, י.עמית, 23.7.12]. הוצאות.

הנסיבות יכול שנוגעות להליכי המשפט בכללותם , אופי הזיכוי ונסיבות אישיות של נאשם - חיצוניות למשפט. יש ונכון

להפחית פיצוי או שיפוי אם נאשם מביא על עצמו במעשים או בהתבטאות להגשת כתב האישום (למשל הטעה את רשות החקירה או נמנע מתגובה להאשמה שהוטחה בפניו).

על השיקולים השונים והעילות בנוגע לפסיקת פיצוי או הוצאות לפי סעיף 80 לחוק העונשין ראו: 4466/98 ראמי דבש נ' מ"י, פ"ד נו (3) 73, ע"פ 5923/07 ראשיד שתיאווי נ' מ"י, הרכב: א. פרוקצ'ה, ע'. ארבל, י'. אלון, 6.4.09.

מן הכלל אל הפרט:

כאמור ברישא ההחלטה למבקש יוחסה עבירה של נהיגה במהירות מופרזת .

המדובר בעבירת מהירות 150 קמ"ש במקום 90 קמ"ש , שנאכפה ביום 7.9.19 ע"י מערכת א-3 .

ביום המענה **10.8.20** התייצב נאשם וב"כ .

ב"כ הנאשם כפר בבעלות ברכב וטען כי הנאשם קורבן לגניבת זהותו.

ב"כ המאשימה הסבירה , כי הדוח יוחס לנאשם בעקבות הסבה מחברת השכרה על פי הסכם להשכרת רכב .

ב"כ המאשימה הפנתה להסכם שכירות רכב לרבות שם , פרטי אשראי וחתימה השייכים לנאשם, במהלך הדיון התברר כי הנאשם אכן שכר את הרכב, שהונצח כמבצע את העבירה עם זאת

ב"כ הנאשם הודיע כי עליו לבדוק את הפרטים (פרו' מיום 10.8.20 ע'2 ש9-17).

ב"כ הנאשם לא הציג בפני בית המשפט אסמכתא לפנייה כלשהי למשטרה ממועד הקודם לדיון, ולכן לא ברורה טענתו שהמשטרה התעלמה מטענותיו לענין גניבת הזהות .

ב"כ הנאשם גם לא ניצל את זכות העיון בחומר הראיות טרם הדיון , ועל כן לא ידע על הנסיבות שהובילו להסבת הדוח , שמתברר כי אין להן קשר עם הטענה בדבר גניבת הזהות.

לו היה עושה כן כפי שמצופה מעו"ד , יכול שפנייה מקדימה בכתב למשטרת ישראל היתה חוסכת את התייצבותו בבית המשפט.

ב"כ המאשימה בקשה לבדוק טענותיו של הנאשם והציעה כי בית משפט יקבע דיון לתזכורת תביעה בלבד כדי לא להטריח את הנאשם שוב לבית המשפט טרם תשלום הבדיקה. כמו כן בקשה כי ב"כ הנאשם יעביר מסמכים הנוגעים לגניבת הזהות לעיונה לצורך גיבוש עמדה לגבי המשך ההליך .

בית המשפט קבע דיון ליום 12.10.20 לתזכורת תביעה כדי לשמוע עמדתה לגבי המשך ההליך מבלי להטריח את הנאשם .

ביום 24.8.20 הגישה המאשימה לתיק הודעה , כי היא חוזרת בה מכתב האישום לפי סעיף 94(ב) לחוק סדר הדין הפלילי , בהסכמה, וכבר באותו מועד ניתנה החלטה בדבר בטול כתב האשום ובטול מועד הדיון שהיה קבוע.

עיון בתיק ובטענות הצדדים מוביל למסקנה כי יש להיענות לבקשה בחלקה.

במקרה דנן, ביטולו של כתב האישום היה לפי סעיף 94(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (לעניין הדעות בהתייחס **לסוג הביטול** עיין רע"פ 960/99 דני מקמילן נ. מדינת ישראל (26.8.99)).

סעיף 94(ב) לחסד"פ קובע :

" בהסכמת התובע והנאשם רשאי בית המשפט לבטל אישום, בכל עת עד להכרעת הדין, ודין הביטול יהיה כדין ביטול לפני תשובת הנאשם " .

במקרה דנן היתה הסכמה גם לפי טעונו של ב"כ הנאשם בכתב ועל כן תוצאת החזרה של המאשימה מכתב האישום היא ביטולו.

באשר לנסיבות הביטול.

הנאשם אכן שכר הרכב נשוא העבירה מחברת ההשכרה אלא שעל פי ההסכם מועד ההחזרה היה צריך להיות ב 31.8.19.

מועד העבירה הינו 7.9.19 , משמע מועד מאוחר לתום תקופת ההשכרה .

צודק ב"כ הנאשם כי לו המאשימה הייתה בודקת את פרטי הסכם ההשכרה בערנות הייתה מגלה את חוסר ההתאמה בין מועד החזרת הרכב לבין מועד העבירה, טרם הגשת כתב האישום לבית המשפט .

אף שניסיון החיים מלמד, כי יש אפשרות להאריך טלפונית הסכמי שכירות רכב ואין לכך ביטוי בהסכם ההשכרה המקורי, הרי משבחרה המאשימה שלא לבדוק מול קצין הבטיחות או ממונה אחר בחברת ההשכרה, אם התבקשה הארכת הסכם שכירות הרכב , אי אפשר ליחס נאשם את העבירה שיוחסה בכתב האישום.

מכאן, לא היה יסוד להגשת כתב האישום כנגד הנאשם .

המדובר במחדל חקירתי , תובע סביר יכול היה לעלות על הטעות .

עם זאת לא ניתן לייחס למאשימה חוסר תום לב או התנהגות מכוונת.

גם חלופה של "נסיבות אחרות המצדיקות זאת" מאפשרת לבית המשפט לשקול שיקולים של צדק אף מקום בו לא היה מלכתחילה יסוד לאשמה.

שיקול זה מדגיש את העובדה כי פסיקת פיצויים והחזר הוצאות מהווים מעין פיקוח על התביעה לשפר ולאזן את מעמדו של היחיד כלפי המדינה [עיין: ע"פ 4466/98 ראמי דבש נ' מ"י, 22.1.02].

בית המשפט יכול לתת משקל למיגון שיקולים , ביניהם טיבו של הזיכוי ושיקולים הקשורים בהמרצת רשויות החקירה והתביעה לפעול. עילה זו מאפשרת גם להתחשב בנסיבות חיצוניות להליך הפלילי (2999-08-07 וולף נ. מ').

בהפעלת שיקול הדעת עשוי בית המשפט לתת משקל גם לשיקולים כלכליים של מדיניות משפטית, שאינם מיוחדים למקרהו של הנאשם, המבקש, כגון שיקולים חוקתיים, מוסדיים, תקציביים או שיקול שלא לרפות את ידי התביעה לבחון מחדש את המשך ההליך הפלילי (עיין: ע"פ 3030/02 חמדאן נ. מ').

גובה הפיצוי נגזר בין היתר מהיקף שיקול הדעת בקביעת פיצוי או שלילתו. שיקול הדעת נרחב (רע"פ 743/05 פלוני נ. מ' וע"פ דוד עשור נ. מ').

על אף האמור **היקף ההוצאות** הנדרש מוגזם ואינו מתאים לנסיבות.

המאשימה הגיעה למסקנה, כי יש מקום לביטול האישום מיד לאחר מועד המענה וטרם נדרש הנאשם או ב"כ לדיון נוסף בבית המשפט.

המאשימה לא פעלה בזדון ואף לא בחוסר תום לב.

ב"כ הנאשם יכול היה לנסות לצמצם את בזבוז הזמן קרי הגעתו לבית המשפט, לו היה פנה למשטרה לברר נסיבות ייחוס הדוח על טענתו בדבר גניבת הזהות (אף שבדיעבד מתברר כי אינה רלוונטית).

הדרישה לפצות שכר בטלה גם של הנאשם וגם של אשתו מוגזמת.

לא הובאו מסמכים להוכחת הפסד ההשתכרות הנטען.

הסכם שכר הטרחה שצורף לבקשה כולל התחייבות לבצע פעולות נוספות עבור הנאשם שאינה משקפת הסכם ו/או סכום הנוגע לטיפול בתיק הקונקרטי.

בשים לב למפורט בהסכם שכר הטרחה, הסכום על סך 4095 ש"ח (כולל מע"מ) המופיע בחשבונית שצורפה לבקשה, ואשר הוצאה לאחר מועד בטול כתב האישום, אינו מלמד בהכרח, כי הינו תולדת הטיפול בתיק זה בלבד.

התקיים אך דיון אחד - המענה.

גם בתום הדיון, לאחר שהתבררו נסיבות ייחוס הדוח והעובדה כי הנאשם אכן שכר רכב מחברת ההשכרה, עמד ב"כ הנאשם על כך שטענתו לעניין גניבת זהותו של הנאשם רלוונטית (אף שאינה רלוונטית), ובקש לבדוק את העובדות שהתגלו לו במעמד הדיון, עובדות שיכול היה לברר לו היה מבצע עיון במסמכי התביעה מבעוד מועד.

אין זה המקרה לחיוב בגין עוגמת נפש.

בית המשפט ער להוראת סעיף 80(ב) לחוק העונשין ולהוראות תקנות סדר הדין (פיצויים בשל מעצר או מאסר), תשמ"ב-1982: סע' 9 החלות לעניין הוצאות.

קביעת תקרה לסכום פיצול נועדה ליצור איזון בין הנזק שנגרם לנאשם לבין אינטרס הציבור בהגבלת תקרת פיצוי (ע"י ע.פ. מאיר טוויל נ' מדינת ישראל, פד"י נו(4), 450).

בשים לב למכלול הטענות לבקשה, לשלב בו התגבשה החלטת המאשימה לחזור מן האישום, העובדה כי המאשימה הודיעה תוך שבוע מיום המענה על חזרה מכתב האישום ובשים לב לצורך לאזן בין האינטרסים השונים - אינטרס הציבור למול אינטרס הפרט, המאשימה תשלם לטובת הנאשם הוצאות על סך 2000 ש"ח.

הסכום ישולם ע"י המשטרה תוך 90 יום.

מזכירות תשלח ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, י"ד חשוון תשפ"א, 01 נובמבר 2020, בהעדר הצדדים.